

SOCIAL UDVIKLING

SOCIALFAGLIGT TIDSSKRIFT · 1-2014

- ☐ Med snart 11 år på bagen – er busgruppen stadigvæk sagen
- ☐ Smerteudredning og behov for behandling af smerter for mennesker med multiple funktionsnedsættelser
- ☐ Demokratisk deltagelse for mennesker med udviklingshæmninger
- ☐ Når kommunikationen kommer til kort
- ☐ Håndbog: Indgreb som del af den kriminalpræventive sociale indsats

SOCIAL UDVIKLING

ISSN 2245-8123

Tidsskriftet SOCIAL UDVIKLING sætter fokus på viden og tendenser inden for det socialfaglige område. Redaktionen bag tidsskriftet er optaget af at sætte livssituationen blandt mennesker med funktionsnedsættelse på dagsordenen. Artiklerne omhandler faglighed, praksiserfaringer, ny viden og nye muligheder.

Redaktion:

Ib Poulsen (ansvarshavende)

Ditte Sørensen (redaktør)

Michael Henriksen (redaktionsmedlem)

Layout og tryk:

Vissenbjerg Tryk A/S

Udgiver:

Socialt Lederforum

Kochsgade 31 A

5000 Odense C

Telefon: 23 88 59 95

E-mail: mail@socialtlederforum.dk

Website: www.socialtlederforum.dk

Abonnement:

SOCIAL UDVIKLING udkommer

6 gange om året i et oplag på

1100 eksemplarer.

Pris: kr. 525,- inkl. moms.

Abonnementet kan opsiges

skriftligt med en måneds varsel

til udgangen af et år.

Forsiden:

Fra artiklen: Demokratisk deltagelse for mennesker med udviklingshæmninger, side 12.

KÆRE LÆSER

Nyt år, nyt blad, ny redaktør, det kunne være overskriften på denne indledende klumme til dette første nummer af Social Udvikling i det nye år.

Som flere har bemærket har vi taget afsked med Susanne Thorsager som redaktør. Susanne har succesfuldt ført os gennem en stor ændring af Social Udvikling. Nyt format, nyt og mere læsevenligt layout er gennemført, og vi har fået meget ros for denne genfødsel af bladet.

Social Udvikling har i mere end 25 år været først Forstandergruppen af 1986s og siden Socialt Lederforums talerør. Et talerør der ikke har været et medlemsblad, men et tidsskrift der formidler praksisviden fra pædagog til pædagog. Den linje er fastholdt nu blot med et andet mere moderne layout.

Fra og med dette nummer har Social Udvikling fået ny redaktør. I det vi har ansat Ditte Sørensen som redaktør. Mange vil have stødt på Ditte i andre sammenhænge, dels som pædagogisk konsulent, dels som forfatter og ikke mindst som en meget brugt formidler. Ditte har den pædagogiske ballast i orden, og hun har klar fornemmelse af hvad der sker på området. Ditte har endnu en kvalifikation der gør hende til en god redaktør af Social Udvikling – hendes netværk blandt pædagoger, ledere og mennesker, der er med til at udvikle vores fag er stort.

Det vil således være det kendte nye layout I vil genfinde i dette nummer af Social Udvikling, og indholdet stiller skarpt på den pædagogiske praksis og det store udviklingsarbejde, der foregår i marken blandt pædagoger og mennesker med funktionsnedsættelse.

Men der er også plads til dine kommentarer, og ikke mindst dine input. Så har du ideer til artikler, så vil vi gerne høre om dem. Måske skriver du selv artiklen, måske skal du have lidt hjælp, eller det kan være, at du kommer med input, så Ditte kan skrive dit indlæg og du vil på den måde bidrage til at gøre Social Udvikling til det tidsskrift, du foretrækker at læse.

Med venlig hilsen

Ib Poulsen

Ansv. Redaktør

ib@socialtlederforum.dk

Med snart 11 år på bagen – er busgruppen stadigvæk sagen **4**

*Af "Busgruppen", Udviklingscenter Ribe
– aktivitetstilbuddet Sct. Nicolai, Annegrete Staal, afdelingsleder.*

Denne artikel beretter om et busprojekt, projektets historie og ide, det overordnede mål, projektets aktiviteter og processerne i aktiviteterne.

Smerteudredning og behov for behandling af smerter for mennesker med multiple funktionsnedsættelser **8**

*Af Ditte Sørensen, cand. pæd. pæd.,
konsulent og redaktør af Social Udvikling.*

I denne artikel sættes fokus på smerteudredning og behovet for behandling af kroniske smerter hos mennesker med multiple funktionsnedsættelser.

Demokratisk deltagelse for mennesker med udviklingshæmninger **12**

*Af Mette Boelt Kristiansen, socialpædagog
og bofælleskabsleder i Hedensted Kommune.*

I artiklen fortælles om etablering af Politisk Gruppe for mennesker med udviklingshæmninger, og om gruppens etablering og aktiviteter.

Når kommunikationen kommer til kort **18**

*Af Bitten Stina Trolde, Jens Peter Larsen og Annika Wiwe.
Alle 3 lektorer ved Pædagoguddannelsen i Holstebro.*

En artikel om projekt "Nye veje til personperspektiver"
– et projekt der forsøger at finde nye veje i forståelse af personer med kommunikative vanskeligheder.

Håndbog: Indgreb som del af den kriminalpræventive sociale indsats... **23**

Af Anne Skov, konsulent i Socialstyrelsen.

Artiklen behandler Socialstyrelsens håndbog om de nye magtanvendelsesbestemmelser og dermed indgrebsmuligheder i selvbestemmelsesretten i boformer for sigtede og domsfældte udviklingshæmmede.

Anmeldelser af to nye udgivelser **26**

Af Ditte Sørensen.

Med snart 11 år på bagen – er busgruppen stadigvæk sagen

*Af "Busgruppen", Udviklingscenter Ribe
– aktivitetstilbuddet Sct. Nicolai,
Annegrete Staal, afdelingsleder*

Denne artikel beretter om et busprojekt, projektets historie og ide, det overordnede mål, projektets aktiviteter og processerne i aktiviteterne. Artiklen har til formål at inspirere til lignende aktiviteter og forfatterne stiller sig gerne til rådighed med inspiration og formidling.

■ Busprojektets historie og ide

For snart 11 år siden i maj måned 2003 startede et busprojekt i Ribe. Projektet var et nyt tiltag, dengang under Dagcentret Sct. Nicolai, som var et af Ribe Amts dagtilbud til mennesker med udviklingshæmning. Meget er sket de seneste 10 år og aktivitetstilbuddet Sct. Nicolai er et §104 tilbud, og befinder sig i dag strukturmæssigt som en del af Udviklingscenter Ribe under Esbjerg kommune.

Ideen til busgruppen opstod, da nogle borgere udviste et behov, som tydeliggjorde, at de havde brug for en større bevægelighed og rummelighed end de normale rammer kunne tilbyde. Et behov for ikke at have fysiske begrænsninger af fx et grupperums størrelse, eller nødvendigheden af at være sammen med for mange på for lidt plads. Her var brug for et individuelt tilbud hvori mindre sociale sammenhænge kunne prioriteres, og hvor der var højere til loftet og bredere væggen end en fast matrikel som regel byder på.

Busprojektets overordnede mål

Til projektets start blev der opstillet nogle overordnede mål som over tid skulle indikere om projektet lykkedes:

- At skabe mulighed for fysisk udfoldelse
- At skabe rum/plads for det individuelle
- At tage udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og specielle behov
- At tilbyde genkendelighed og forudsigelighed = tryghed
- At arbejde med totalkommunikation

Det viste sig meget hurtigt at de forventede mål blev opfyldt. Bl.a. blev borgerne hurtigt trygge i overgangen fra boafdeling til bus og udviste tegn på tryghed og psykisk stabilitet.

Busprojektets aktiviteter og processen i aktiviteterne

I starten var der tilknyttet tre borgere og to personaler til busprojektet, som over tid er blevet udvidet, således at der i dag er fem borgere og to personaler. Aktivitetstilbuddet har altid været og er et halvdags formiddags-tilbud.

Hver morgen kører bussen ud og henter borgerne på deres boafdelinger. Borgerne bliver hentet af os inde i deres lejligheder på boafdelingerne, således at vi som "konkrete" giver et signal om, at det er nu, vi skal af sted på vores daglige matrikelløse naturophold. Individualiteten starter her og hver og en har hver deres måde at komme ind i bussen på. Latenstiden tages der hensyn til, – en har eksempelvis brug for langsomme skridt, mens en anden lige skal løbe en lille runde, inden roen til indtrædelse i bussen indfinder sig. Placeringen i bussen er nøje afstemt ud fra den enkeltes indstilling til omgivelserne. Når vi alle er faldet på plads, så ruller hjulene på bussen. Det lille genkendelige rum fyldes af brummen, lyde, snak og fysisk uro,

lige indtil vi er godt oppe i fart, og der ikke er for mange stop m.m. De to personaler taler ikke sammen under kørslen, hvor den ene er chauffør, og den anden sidder omme bag i som medpassager. Det skaber en ro og regelmæssighed og dermed tryghed for den enkelte. Dette bemærkes ved den ro, den lille bus giver i sit fine format.

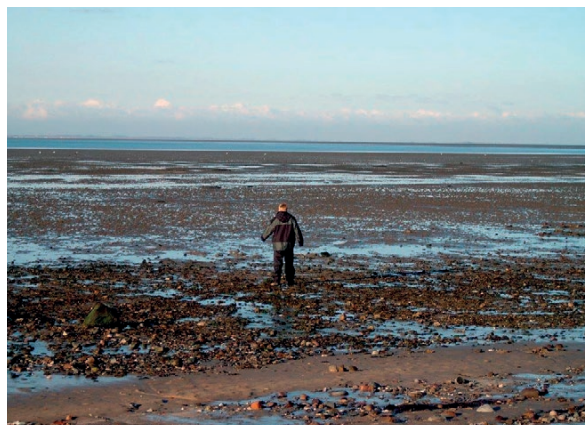
Udflugtsmålet er altid et sted i naturen, hvor der er højt til himlen, stilhed, uforstyrret-hed, rum og plads til den enkelte borger. På struktureret vis og med individuelle hensyn, kommer den enkelte borger ud af bussen.

Nu er der mulighed for fysisk udfoldelse og kommunikation, som ofte giver sig udslag i selve livs-

glæden. Her kan man være tæt på andre, eller man kan være på afstand af andre, afhængig af hvad den enkelte har brug for. Vi går ture, samlet eller spredt, i smukke utrafikerede skove, hvor faren for uheld er minimale. Her er eksempelvis plads til høje lyde, som ellers i lukkede rum ville være forstyrrende for andre, ligesom at man rent fysisk kan sætte sig på jorden, når man har behov for det, som en af borgerne har.

Efter gåturen er der kaffe/saft til alle, hvor vi placerer os i små grupper, som giver mindst muligt forstyrrelse. Vi finder gerne steder i skovene, hvor der er bænke og borde, og ellers har vi selv stole med i bussen.

Når vi sådan drager ud hele året rundt, møder vi naturen i alle dens facetter. Vejret er der som regel ikke noget galt med, blot påklædningen er derefter. Derfor kan vi ligne en hel nordpols-

pedition i skoven, når sne, frost og kulde sætter ind. Står moder natur fuldstændig i et, så bliver vi inden døre i den lille hyggelige bus med varm kaffe og samvær. Dette sker yderst sjældent, for den gode luft har så godt af os!

Busgruppens hjemture er ofte præget af en hvis afslappethed, hvor nogle tager sig en lille velfortjent lur til bussens snurrende hjul. Sådan kan det være oven på dagens aktivitet, hvor nærvær, fordybelse, tryghed og ikke mindst tid, har været hovedingredienserne til, "blot at få lov til at være".

10 års fødselsdagen for projektet blev fejret i skoven med kager og flag på en dejlig lun majdag, ligesom at onsdagene er kagedag og fredagene er rundstykkedag i skovene.

Vi har i løbet af de forgangne 10 år oplevet at de udfordringer der er i relationen med borgerne i busgruppen har ændret sig markant fordi de er flyttet væk fra små rum og mange mennesker. Med denne artikel håber vi at kunne være til inspiration til lignende ideer på landets aktivitetstilbud og vi står gerne til rådighed for evt. interesserede. ■

Aktivitetstilbuddet Sct. Nicolai tilbyder personer med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne sociale aktiviteter. Tilbuddet er en del af Udviklingscenter Ribe og i samme organisation er botilbud og voksenstøtte.

www.aktivitetstilbud.esbjergkommune.dk

Smerteudredning og behov for behandling af smerter for mennesker med multiple funktionsnedsættelser

*Ditte Sørensen, cand. pæd. pæd.,
konsulent og redaktør af Social Udvikling*

I denne artikel sættes fokus på smerteudredning og behovet for behandling af kroniske smerter hos mennesker med multiple funktionsnedsættelser.

■ Tolkning af smerter – en vanskelig sag

Socialpædagoger og andre socialarbejdere kan ofte have vanskeligt ved at tolke og aflæse, om børn og voksne mennesker med multiple funktionsnedsættelser har smerter og måske kroniske smerter.

Dette kan betyde, at det enkelte menneske med smerter og måske kroniske smerter ikke får hjælp til at behandle smerterne. Og som yderste konsekvens må det enkelte menneske leve med smerterne isoleret og alene uden støtte fra omgivelser og med forringede livsmuligheder og aktiv deltagelse i hverdagslivet.

Karakteristika ved kroniske smerter

Kroniske smerter er karakteriseret ved at være langvarige og i værste fald livsvarige. I praksis betyder det ofte, at der vil være tale om en tilstand, det vil sige et livsvilkår, som den enkelte må lære at leve med, også fordi smertefrihed i forbindelse med behandling sjældent vil kunne opnås jf. Netdoktor.dk.:

"Alle kroniske smertetilstande skal ses i deres rette sammenhæng, det vil sige ud fra en såkaldt biologisk-psykologisk og social synsvinkel (dette kaldes den biopsykosociale smertemodel). Man kan ikke opdele kroniske smerter som en følge af rene fysiske eller rene psykiske årsager – det vil altid være både/og. Det fysiske og det psykiske spiller altid ind på hinanden, ligesom sociale samt andre forhold kan udgøre "stressfaktorer" og dermed være med til at forværre smerterne."

Kroniske smerter er meget belastende for det enkelte menneske. Mennesket med smerter generes ofte af søvnforstyrrelser, nedsat appetit, ængstelse, vrede, mistro, isolation, tristhed, depression, dårlig hukommelse og koncentrationssevne, manglende livsglæde og hjælpeløshed.

Hvis Pia, som har store og varige funktionsnedsættelser i en længere periode udviser en eller flere af ovennævnte symptomer kan der være en fare for, at socialpædagogerne og øvrige socialarbejdere som skal støtte hende i dagligdagen tilskrives disse symptomer funktionsnedsættelserne og ikke at Pia kan have smerter.

Dette er i særlig grad alvorligt fordi alle ovennævnte symptomer i sig selv forværrer smerterne og det enkelte menneskes oplevelse af at leve et værdigt liv i aktivitet og deltagelse.

Samtidig ved vi fra smerteudredning og behandling af mennesker med kroniske sygdomme, at hvis der ikke sættes ind med smertebehandling, kan det betyde, at den enkelte ender i en ond cirkel, hvor tilstanden bliver værre og værre. Heldigvis er der i dag meget hjælp at hente til smerteudredning og behandling.

Men for mennesker med multiple funktionsnedsættelser er der som sagt en risiko for at der ikke bliver sat ind netop fordi symptomerne tilskrives det enkelte menneskes funktionsnedsættelser. Det kan betyde, at den enkeltes funktionsniveau løbende bliver ringere, og smerterne større samtidig med at den enkelte må leve alene og isoleret med smerterne.

Nu er der hjælp at hente

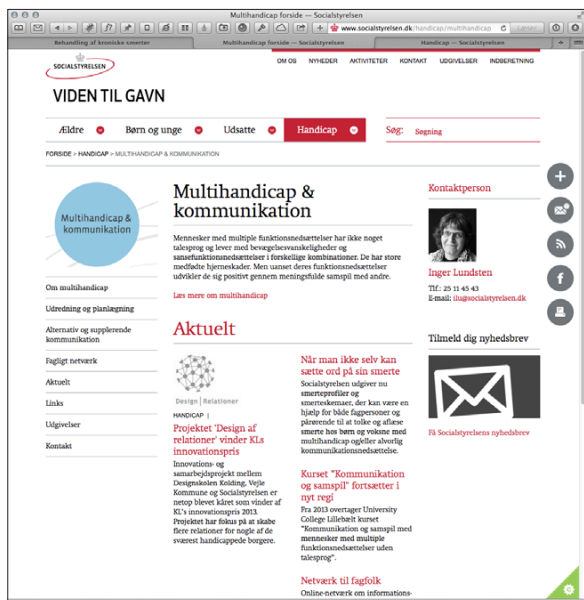
Socialstyrelsen har i 2013 udgivet smerteprofiler og smerteskemaer, der kan være en hjælp for både professionelle og pårørende til at tolke og aflæse smerte hos børn og voksne med multihandicap og/eller alvorlig kommunikationsnedsættelse:

"Det er vigtigt systematisk at registrere, hvordan en person med alvorlig

kommunikationsnedsættelse udtrykker smerte for at kunne give den rette smertebehandling. Men smerte kan let overses eller fejlfortolkes, hvis en person ikke selv er i stand til at fortælle, at han/hun har ondt.

Af hjemmesiden fremgår at:

"Forskning viser, at der generelt er en meget større hyppighed af smertetilstande hos mennesker med Cerebral Parese (spasticitet) og udviklingshæmning."

Smerteskemaer og profiler

Af hjemmesiden fremgår, at smerte ofte er det første tegn på skader, sygdom og ubehag, men disse er lette af overse eller fejltolke hos en person med alvorlig kommunikationsnedsættelse.

"Det er netop det, smerteskemaerne og profilerne kan være med til at undgå. Hvis en person ikke er i stand til at kommunikere med ord, at han/hun har ondt eller ubehag, kan smerter og andre symptomer såsom kvalme, synkebesvær, træthed, kommunikeres på forskellige måder."

Som eksempler på reaktioner på smerter nævnes:

- Vokale reaktioner (gråd, stønnen)
- Tilpasset adfærd (fx gnidning af det berørte område, undgå visse bevægelser)
- Afledende adfærd (fx rokkende, bide i en hånd, fagter)
- Ansigtsudtryk (fx grimasser)
- Psykisk/fysisk tilbagetrækning, dårligt humør
- Søvnforstyrrelser
- Selvskadende adfærd
- Hyperaktiv adfærd
- Autonome ændringer (fx pulsen og/eller blodtryk øges/formindskes, svedeture).

"Særlige observationsfærdigheder og redskaber, samt en nær viden om normal adfærd for den individuelle person med kommunikationsnedsættelse, er nødvendige for at kunne aflæse og tolke tegn og symptomer på smerte. En systematisk kortlægning af personens udtryksmåder ved smerte og ubehag er derfor vigtig for at kunne sikre den rette respons og indsats i forhold til smertebehandling af personen."

Af hjemmesiden fremgår dernæst fire redskaber, som kan supplere kortlægning af smerter hos den enkelte. Det drejer sig om to redskaber rettet mod børn og to redskaber rettet mod voksne. Alle fire redskaber kan downloades.

Smerteprofiler og redskaber børn

Den pædiatriske smerteprofil

(Paediatric Pain Profile)

Den pædiatriske smerteprofil er et redskab, der indeholder både smertehistorik, en grundlæggende vurdering og fortsatte smertevurderinger. Profilen er særligt udviklet til børn med svære neurologiske funktionsnedsættelser – særligt der hvor funktionsnedsættelsen gør det umuligt for dem at kommunikere smerte gennem talesprog jf. Socialstyrelsen 2013.

Demokratisk deltagelse for mennesker med udviklingshæmninger

*Af Mette Boelt Kristiansen, socialpædagog og
bofælleskabsleder i Hedensted Kommune.*

I artiklen fortælles om etablering af Politisk Gruppe
for mennesker med udviklingshæmninger,
og om gruppens aktiviteter.

■ Somme tider kan ét godt stillet spørgsmål på det rigtige tidspunkt til de rigtige mennesker føre til reel samfundsforvandling

I efterårssommeren 2011, lige efter at der var udskrevet folketingsvalg, stillede pædagogerne i bofællesskabet Åbo i Hedensted Kommune følgende spørgsmål til beboerne:

“Hvad har I brug for, for at I synes I kan deltage ordentligt i valget?”

Et af svarene var, at beboerne gerne ville til et valgmøde, men at det ikke skulle være et sædvanligt valgmøde, for det vidste man på forhånd man ikke ville kunne følge med i.

Beboerne på Åbo er alle mennesker med udviklingshæmning, men har varierende psykisk funktionsevne fra stærk til svag nedsat funktionsevne. Mange har dobbelt-diagnoser eller andre funktionsnedsættelser oveni sin generelle udviklingshæmning. Alle beboere var altså klar over, at de sprogligt ikke ville kunne få dét, de efterspurgte på et almindeligt valgmøde – til gengæld viste mange en klar interesse i at deltage aktivt i valget.

Folketingsvalget var blevet udskrevet på et tidspunkt, hvor beboerne igennem et par år havde deltaget i et medborgerprojekt kaldet “Mit Gode Liv” sammen med borgere og beboere fra en lang række andre bosteder beliggende i kommunen. Mange borgere fra de deltagende botilbud havde altså været på kursus sammen nogen gange. Kursusemnerne havde været FN’s handicapkonvention og servicelovens bestemmelser. Allermest handlede projektet om, at skabe opmærksomhed på at det er borgerne selv, som har ret til at bestemme over eget liv – og at personale og pårørende skal respektere borgernes egne frie valg.

Mette Boelt Kristiansen, bofællesskabsleder i Hedensted kommunes bosteder Åbo og Egespring i Uldum og Syrenvænget i Juelsminde. Her ydes bostøtte til i alt 30 beboere.

Mette Boelt Kristiansen er socialpædagoguddannet i 1994.

Derfor var der blandt Åbos beboere en klar forståelse for, at det er vigtigt at deltage i et folketingsvalg – og på samme tid, at man gerne må åbne munden og sige, hvad man så har brug for, og at det kan ske på et oplyst grundlag.

Sædvanlige valgmøder – dur ikke, hvad så?

Nu var problemet så, at der i Hedensted Kommune kun ville blive afholdt sædvanlige valgmøder – og der var ingen tradition for at tilrettelægge valgprocesser, som gjorde at mennesker med udviklingshæmning og andre med særlige behov kunne blive oplyst op til et valg. Så med tre uger til valget måtte noget jo gøres hurtigt.

Et par hurtige opkald til de store partiers partifor- eninger førte til aftaler om, at 4 folketingskand- idater gerne ville stille op til et særligt tilrettelagt valgmøde, som skulle tage højde for at deltagerne i salen har særlige forståelsesbehov. En mail med et valgmødeopslag blev sendt til alle bosteder, værksteder, STU’er osv. beliggende i kommunen – og så måtte vi vente og se, om nogen andre end Åbos beboere dukkede op på dagen.

Valgmøder der dur har spilleregler!

I opslaget blev spillereglerne ridset op: Mødet var for borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Deres hjælpere var velkomne, men de ville kun få taleret på mødet, hvis det var for at hjælpe borgerne med at formulere sig over for politikerne i panelet. Politikerne havde forud for mødet fået at vide, at deltagerne bedst forstår korte sætninger, klare svar, lette danske ord og korte indlæg.

På selve mødet blev spillereglerne også ridset op: Man skal række hånden op, en ordstyrer laver talerække og giver ordet til én ad gangen, for ellers kommer man til at tale i munden på hinanden.

Kandidaterne blev placeret ved et panelbord, og havde valgplakater og valgmateriale med til alle –

så godt som, for mødet blev et tilløbsstykke. Folk blev ved med at ankomme efter mødets start, så der måtte findes flere borde og stole frem. Der var 80 deltagere i alt, både borgere og deres hjælpere fra tilbud rundt om i kommunen.

Selvom folketingskandidaterne kun meget spredt lykkedes med at formulere sig klart og kortfattet, fik de en oplevelse af hvor svært det kan være at tale med mennesker med udviklingshæmning. Flere gav udtryk for, at de ikke havde kendskab til borgergruppen i forvejen og viste stor ydmyghed overfor borgergruppens behov – uanset partifarve.

Borgerne oplevede at blive taget alvorligt, at få lov at sige lige hvad man havde på hjerte, og at få et svar – som man måske ikke altid var tilfreds med, men som man da så kan forholde sig til. Borgerne oplevede også hvor træls det er, at

I Politisk Gruppe Deltager (bagerst Fra Venstre): Annelise Hansen - Hedensted, Mogens Hansen - Juelsminde, Marianne Jensen - Hornsyld, Jimmy Karlsen - Hedensted, Jens Ditlevsen - Uldum, Ove Laursen - Uldum, Liann Nielsen - Uldum, Annette Ambrus- Hedensted, Gitte Madsen - Juelsminde, Inger Larsen - Uldum.

Pressedækning.

mødet måtte slutte, før alle i talerækken havde fået taletid. Ordstyreren fik klager fra dem, som ikke nåede at blive hørt. Det gav lejlighed til at gå i dialog om, at vi alle må respektere den afsatte tid, snakke om hvad man så kan gøre i stedet osv. Alt i alt: De udviklingshæmmede borgere fik samme erfaringer, som alle andre gør sig, når man træder ind i at ville tage politik alvorligt – og det rykker bare mere, når man selv har prøvet det.

På vej ud fra mødet sagde en beboer fra bofællesskabet Syrenvænget, Gitte, at hun :

”ville have valgmøde hvert år – også selvom der ikke er valg.”

Så hun fik at vide, at hun jo selv kunne prøve at arrangere det og eventuelt gå sammen med andre om at arrangere valgmøder hvert år. Hun fik tilbud om sekretærbistand til at lave invitation til et opstartsmøde og hjælp til at organisere mødet, hvilket hun sagde ja tak til.

En februaraften 2012 afholdt Gitte sit møde i Hedensted by. Hele 20 beboere fra forskellige tilbud i kommunen mødte op, og 10 endte med at danne ”Politisk Gruppe”

Ni af borgerne er mennesker med udviklingshæmning, en har psykiatriske lidelser og har med sin normale sproglige forståelse bidraget med mange gode vinkler i arbejdet, som mennesker med udviklingshæmning ellers nemt overser.

Gruppen besluttede, at den ville lave valgmøder hvert år, og at den ville blande sig i de politiske dagsordner i Hedensted kommune.

Politisk gruppen inviterer kommunens politikere til dialog.

I 2012 – som ikke var valgår – inviterede gruppen kommunalpolitikere til et dialogmøde, herunder borgmesteren. Gruppen havde udvalgt emner for mødet, f.eks. offentlig transport i kølvandet af, at Hedensted Kommune havde nedlagt mange lokalruter.

Den besparelse var borgergruppen særligt ramt af, da mange ikke har mulighed for at komme til deres arbejde i Horsens og Vejle eller komme på tværs af kommunen uden offentlig transport. Gruppen havde op til dialogmødet skrevet læserbreve til lokalaviserne med eksempler fra borgerne i bofællesskaberne, f.eks. at nogle borgere nu skulle skifte bus tre gange for at komme på arbejde i Vejle, og at deres transporttid var væsentligt forlænget pga. nedlæggelserne af lokalruterne.

Lokalavisen kom ud for at interviewe Politisk Gruppe umiddelbart før mødet, hvor borgmesteren fortsat ikke havde taget imod invitationen til at gå i dialog med borgergruppen. Dette var Politisk Gruppe noget fortørnet over, og avisen

spurgte borgmesteren, hvorfor hun ikke ville deltage. Svaret var, at borgmesteren lader sig rådgive af Handicaprådet og derfor ikke så nogen grund til at gå i dialog med borgerne.

På selve dialogmødet deltog 3 kommunalpolitikere og et medlem af Handicaprådet, og alle synes det var en god og vigtig dialog – igen deltog rigtigt mange borgere fra bostederne i kommunen.

Selvom Politisk Gruppe efter mødet fortsat var forundrede over, at borgmesteren ikke ville deltage og høre på dem, tog man konsekvensen:

“Når borgmesteren lader sig rådgive af Handicaprådet, så var det nok dem, vi skulle have fat i.”

Handicaprådet var indtil da ikke slået gennem ude blandt borgerne, som noget man kan bruge til noget. Men nu henvendte Politisk Gruppe sig skriftligt til Handicaprådet, og forespurgte om de ville lave noget sammen med gruppen.

Åbent valgmode med Handicaprådet som arrangør

Det ville Handicaprådet heldigvis gerne, og i valgåret 2013 blev det til, at Handicaprådet i Hedensted Kommune for første gang i verdenshistorien arrangerede et åbent handicapmøde op til kommunalvalget. Politisk Gruppe blev bedt om at være med

Det betød, at Politisk Gruppe fravalgte at lave sit eget valgmode – som jo ellers var gruppens formål. Til gengæld var alle tilfredse med, at det nu kunne blive et møde med større gennemslag, fordi vi gik sammen med de andre Handicaporganisationer. Denne gang var fremmødet samtidigt endnu større – både af kommunalpolitikere og tilhørere, fordi alle handicapgrupper kom af huse. Der er ingen tvivl om, at det gør indtryk på poli-

tikere ved et panelbord, at se ud over en kæmpe skare handicappede og pårørende, når det er stemmetal alle går efter.

Men – men: Borgmesteren deltog fortsat ikke i valgmode, og Politisk Gruppe var stålsat på, at de ville blive set og hørt af den til enhver tid sidende øverste ansvarlige i Hedensted Kommune. Så nu skiftede strategi:

“Vi må selv komme til borgmesteren, når borgmesteren ikke vil komme til os. I anledning af kommunalvalget 2013, og at Gitte fra Syrenvænget – initiativtageren til Politisk Gruppe – samtidigt er en anerkendt Outsider kunstner, har vi iværksat en gaveoverrækkelse. Beboere fra bofællesskaberne har givet en skærv sammen med Danske Handicaporganisationer til indkøb af et af Gittes værker med lokalt motiv: “Min far var ved Stouby Mølle”. Den 16. januar 2014 har vi fået en aftale med den genvalgte borgmester, hvor Politisk Gruppe og Danske Handicaporganisationer vil sige tillykke med valget og ønske et godt samarbejde.”

En socialpædagog og sekretærs refleksion over Politisk Gruppens arbejde

Jeg har været sekretær for gruppen siden dens dannelse, og der er ingen tvivl om, at jeg langt hen ad vejen er den der tager mest styring, for at vi får noget fra hånden. Men det sker i den klassiske socialpædagogiske ånd af, at jeg stiller min magt, viden og netværk til rådighed for at mennesker med udviklingshæmning selv kan blive mægtige.

Det er samtidig dem selv, der skal gøre arbejdet: Stille op, tage ansvar, deltage i samfundslivet, stille spørgsmål til de rette ansvarlige – det er

ikke nok at brokke sig til personalet på sit bosted. Det er heller ikke nok, at pårørende og personale forsøger at kæmpe for borgergruppens vilkår – vi har været på hælene siden kommunalreformen. Vores fighterevne i kampen om ressourcerne oplever jeg som klart stækket, siden fortalerne for "Specialområdet er en gøgeunge, der tager fra de stakkels normale børn og gamle mennesker", fik vind i sejlene.

Derfor har jeg tænkt, at vi bliver nødt til at betræde en ny vej: Mennesker med udviklingshæmning må stille sig frem i spotlyset og åbne munden – og deres personale må slippe tanken om, at de ikke formår det eller vil blive udstillet – og de andre bekymringer, som jeg helt naturligt er stødt på i processen med at skabe Politisk Gruppe. Vi lever alle i "Forenings Danmark" – og vi må påtage os at hjælpe borgerne til at benytte sig af de demokratiske muligheder, det indebærer. Og samtidig støtte de steder, hvor kompetencerne ikke slår til – ligesom i alt andet socialpædagogisk arbejde.

Og i alt fald: Det er en fantastisk oplevelse af overvære politikernes møde med menneskene med udviklingshæmning – det er meget mere oplysende for de folkevalgte selv af mærke ydmygheden og medmenneskeligheden i mødet med vores specielle borgere. Den følelse vil vi som personale eller pårørende aldrig kunne forklare, fortælle eller akademisere frem i de ansvarlige politikeres bevidsthed.

Har Politisk Gruppe reelt skabt politiske resultater? Det kan vi ikke bevise via konkrete samfundsforbedringer – men vi ved at gruppen har gjort en stor gruppe mennesker synlige, og har positioneret handicapområdet som noget, man ikke bare kan affeje i Hedensted Kommune. Og det føles næsten som om, vi er en del af en folkebevægelse, der har dannet sig som ringe i vandet ovenpå det ene gode spørgsmål: "Hvad har I brug for, for at kunne deltage i Folketingsvalget?" ■

*Borgmesteren
får gaven.*

Projekt Mit Gode Liv var et delprojekt under Socialstyrelsens STIBO-projekter, og er afsluttet sommeren 2013. Læs mere på: <http://bit.ly/1fSafwL>
Læs mere om valgmødet 2011 på: <http://bit.ly/Mq8Owg>
og se klip fra TV Syd på <http://bit.ly/1fou7H8>

Når kommunikationen kommer til kort

*Af Bitten Stina Troid, Jens Peter Larsen og Annika Wiwe
Alle 3 lektorer ved Pædagoguddannelsen i Holstebro,
VIA University College*

Om projekt "Nye veje til personperspektiver" – et projekt der forsøger at finde nye veje i forståelse af personer med kommunikative vanskeligheder

Resume:

Målet med projekt "Nye veje til personperspektiver" er at forsøge at finde andre veje til forståelse af personer med kommunikative vanskeligheder. Dette gælder særligt i de situationer hvor kommunikationen ikke fungerer, og de gængse metoder ikke slår til. Projektet udvikler en metode bygget op omkring Hansjörg Hohrs tre tilgange til læring. Via disse tilgange forsøges det at komme "ind under huden" på mennesker der ikke kan udtrykke sig verbalsprogligt; samt at nærme sig en forståelse for det enkelte menneskes ønsker og behov fra en anden vinkel end den traditionelt rationelle.

Metoden anvender en multisensorisk tilgang til dataindsamling og en æstetisk bearbejdning af data i tilnærmelsen til personperspektivet. Metoden er udviklet og afprøvet i samarbejde med pædagoger og professionelle fra 4 institutioner.

Johannes er bruger af et aktivitetscenter. Han sidder i kørestol og har svær fysisk og psykisk nedsat funktion. Han har kun meget begrænsede kommunikative muligheder og slet intet verbalsprog. Johannes' kontaktpædagog Anne Grethe vil gerne forstå Johannes bedre. Hun er i tvivl om hvad han får ud af de aktiviteter, han er med i, samt hvor meget han egentlig bevidst er i stand til at kommunikere med andre. Anne Grethe har kendt Johannes længe, også da han havde flere kommunikative muligheder. Hun er nysgerrig i forhold til, om Johannes har ændret sig som person i tiden hvor hans funktionsevne er blevet forværret. Hun vil meget nødig tage noget for givet som ikke længere er i overensstemmelse med Johannes' ønsker og behov. Et ønske om øget indsigt i Johannes' perspektiver på det han oplever, er Anne Grethes udgangspunkt for at deltage i projektet.

At blive forstået

Det kan være svært for pædagoger at forstå og kommunikere med personer med verbalsproglige vanskeligheder. Nogle mennesker vil derfor kun i et begrænset omfang blive forstået og indgå i meningsfuld kommunikation.

Kommunikation:

Er en gensidig relation mellem mennesker, der sammen søger at skabe fælles mening. Batson mener at al adfærd mellem personer er kommunikation.

Derfor bliver det i den pædagogiske profession centralt at arbejde med denne udfordring og udvide allerede kendte metoder med nye tilgange til at forstå mennesker uden verbalsprog, forstå deres baggrund, ønsker og behov.

Flere tilgange til læring

Hansjörg Hohn opererer i sin teori med tre tilgange til læring: En empirisk, en æstetisk og en diskursiv. Traditionelt arbejder vi fagligt med forståelse af andre mennesker gennem den diskursive tilgang, gennem teori og faglige begreber baseret på videnskabens metoder med deres krav om objektivitet og mulighed for verifikation. Disse metoder har oftest en distanceret tilgang til brugeren, *også* i metoder som søger at afdække personperspektivet.

Personperspektiv

Undervejs i projektet har vi oplevet at termene "bruger", "borger" og dermed også "brugerperspektiv" har en iboende distance som i denne sammenhæng ikke er hensigtsmæssig. Det er netop denne distance vi vil forsøge at reducere i projektet og derfor anvender vi i stedet termen "personperspektiv".

Metoden som vi i dette projekt udvikler og afprøver, ønsker at udvide den diskursive tilgang med en empirisk-sanselig tilgang samt en æstetisk oplevelsesmæssig tilgang. Dette for at opnå en udvidet erkendelse på det vanskelige område som personperspektivet er.

Metoden:

Del 1: Den empiriske start

– registrering af følelser og sansning

Kort fortalt har metoden tre dele som svarer til de tre læringsveje i Hohrs teori.

Første del af metoden går ud på at pædagogen laver udvidede iagttagelser af fokuspersonen i situationer man ønsker at få viden om.

Hohrs tre læringsveje:

C: Den diskursive (analysen)

B: Den æstetiske (oplevelsen)

A: Den empiriske (følelsen)

Illustration: s. 86 i Æstetik og læring

Udvidelsen ligger i at pædagogen, ud over en mere traditionel observation (udefra), også registrerer det hun selv sanser, oplever og fornemmer på sin egen krop (indefra). Pædagogen skal sætte sig i personens fysiske sted ved at stille sig ved siden af personen og opleve verden fra denne position. Dvs. at de traditionelle iagttagelser suppleres med andre sanseindtryk som kommer gennem den kropslige placering, spejling af fokuspersonen, samt sansning af stemninger og andre oplevelser af knap så objektiv karakter.

Hvor den traditionelle og videnskabelige metode til at få viden om et personperspektiv bygger på det intellektuelle og fornuften (hovedet), forsøger denne metode at invitere til at man systematisk søger at få indblik ved at inddrage den kropslige dimension. Pædagogen "gør som" og "sanser" med sin egen krop for at få en større forståelse for fokuspersonen i situationen.

Denne måde at registrere på – gennem egen krop – er normalt en tilgang som ikke er italesat og systematiseret i pædagogisk arbejde. Sikkert pga. af at man kan være bange for at det subjektive bliver for meget "føle, føle" og tilfældigt. Derfor

bliver oplevelser og stemninger sjældent italesat og kommer derfor ikke til diskussion.

Pædagogen Anne Grethe placerer sig i en aktivitet bagved Johannes, i samme position (som i kørestol) og med samme synsvinkel som Johannes. Hurtigt får Anne Grethe ondt i nakken og ondt i maven. Hun opdagede at det eneste Johannes kunne se i denne synsvinkel (som pædagogerne ellers antog som en god placering og ofte anvendte i aktiviteter), var en fyldt affaldsspand.

Del 2: Over det æstetiske – novellen

Når registreringerne er foretaget og nedskrevet, bearbejdes disse data og formidles i form af en novelle – et narrativ i jeg-form fra den udvalgte persons perspektiv. På denne måde skal pædagogen "sætte sig i fokuspersonens sted" og forsøge at skabe en meningsfuld tolkning af de registreringer der tidligere blev indsamlet i den konkrete situation.

Perspektiv:

Et perspektiv er en synsvinkel hvorigennem man opfatter verden, dvs. at en anden synsvinkel eller et andet perspektiv vil kunne give et andet bud.

Novellen er et bud på en fortolkning af situationen og af fokuspersonens oplevelse af denne. Det er ikke SANDHEDEN, men et perspektiv. Og vel at mærke et kvalificeret bud der tager afsæt i systematisk registrerede data, der både bygger på iagttagelser af fokuspersonen samt på oplevelser og sansninger fra situationen. Novellen skal efterfølgende diskuteres i personalegruppen. Formålet er at få mulige og begrundede tolkninger frem til diskussion.

Uddrag af en novelle:

"Nå, vi skal sidde i halvcirkel – det er nu lidt noget pædagogfis, men det vænner man sig til.

... "– "det er altså ikke ligegyldigt, synes der er gange, hvor jeg bare kommer til at sidde meget længe, og så hjælper det mig ikke en skid, at jeg ikke er træt, så bliver det jo bare umuligt at være med, for mig."

"Nå, jeg fik nok en yderfløj i dag ... – kan jeg mon se nogen af de andre i gruppen?"

"– "Nej, det kan man vist ikke tale om, at jeg kan!" – "Anne Grethe sagde, hun ville placere sig bag mig, men jeg skulle vide, at hun bare er der ... hmmm, nå jeg må jo se, hvad der kommer ud af det – ikke fordi jeg helt forstår, hvordan hun kan opleve tingene for mig, hun sidder jo ikke her! – men jeg må hellere ta' mig sammen, så hun ikke tror, jeg bare sover!"

Metodens del 3: Det reflektive: Diskussion og pædagogisk handling

Den tredje del har vi endnu kun få erfaringer med.

Vi har f.eks. foreslået at personalegrupperne læser de forskellige noveller, der er skabt i processen, og herudfra diskuterer mulige personperspektiver og opfølgende handlinger på baggrund af den nye mulige indsigt.

Eksempler på refleksion og efterfølgende pædagogisk handling fra projektets afprøvning er som følger:

En personalegruppe har analyseret novellerne og er på baggrund af analysen kommet frem til problemstillinger for fokuspersonen, som man ikke tidligere har været klar over. På den baggrund har de kunnet ændre praksis, så den blev mere overskuelig for personen.

I dette tilfælde var der tale om en person der brugte meget tid og mange kræfter på at dække bord og få det rette antal bestik og tallerkner med. Som en konsekvens af manglende overskuelighed, måtte personen gå adskillige gange op og ned af gangen for at få det til at passe. Efter pædagogens egen oplevelse af situationen og omsætningen i novellens jeg-form, blev personalegruppen klar over uoverskueligheden og frustrationen der lå i opgaven. Der blev derefter fremstillet et billedmateriale, et personligt hjælpemiddel, som gør denne opgave langt mere overskuelig for fokuspersonen.

En anden personale-gruppe har en teenage-dreng som fokusperson. De fandt ud af at han bruger lyden i høretelefonerne ved computeren til at dæmpe forstyrrelser og kaos, der kommer ude fra fællesområderne. Personalet er nu blevet mere bevidste om at larm udefra har en større betydning for hans trivsel end tidligere antaget. Sansendeindtrykkene på pædagogens egen krop og fortolkningen af situationen i novellen demonstrerede en magtesløshed. En magtesløshed der kan opstå, når man ikke selv kan handle og gøre noget ved det der forstyrrer. Derfor er personalet nu mere bevidste om at gå ind til ham når der er/har været kaos i hans omgivelser.

De nye personperspektiver som metoden frembringer, kan således ændre på fastlåste fortolkninger af fokuspersonen eller vedkommendes handlinger, også selv om personperspektivet blot er bud på mulige tolkninger.

Gennem sansningen over novellen opnår personalegruppen at stille nogle grundlæggende spørgsmål til, hvordan mon fokuspersonen oplever sit liv, og hvordan forsøger han/hun at kommunikere med omverdenen?

Opsamling og videre fremad:

Metoden er præsenteret og afprøvet i 4 institutioner med meget forskellige "brugere", både børn og voksne, i dag- og døgntilbud. Efter afprøvnin-gen af metoden er alle de involverede pædago-ger/faglige personaler blevet interviewet. Det er herfra artiklens erfaringer og eksempler hentes. Metoden viser sig at være til at gå til og giver en gevinst i form af flere kvalificerede bud på personperspektivet.

De deltagende personaler giver udtryk for at både oplevelsen af at dele sanseerfarin-ger med fokuspersonen og den æstetiske bearbejdning gennem novellen, har betydet dybere erkendelse af fokuspersonen og den-nes personlighed.

F.eks. beskriver en pædagog at hun i novellen i jeg-form blev nødt til at bande, noget hun ellers ikke gør. Andre pædagoger peger på at dét at skrive i jeg-form, kræver eftertanke på en anden måde. Dette fordi man bliver nødt til at spørge: vil f.eks. Johannes sige sådan? Jeg-formen kalder på større refleksion: Kan jeg skrive dette på en anden persons vegne?

Den afprøvede metode har således 3 dele med afsæt i den Hohrske teori:

Teori:	Metode:
Den empiriske og sansebaserede tilgang til læring	I de udvidede (sansebaserede og følelses-mæssige) registreringer
Den æstetiske og fortolkende tilgang til læring	I novelleskrivningen i jeg-form
Den abstrakte og diskursive tilgang til læring	I efterfølgende diskussion af det konkrete person-perspektiv; samt mulige handlefor-slag

Det skal undersøges til hvem og i hvilke situatio-ner, metoden er særligt anvendelig. Vi ser meto-den som et værdifuldt supplement til gængse metoder, når disse ikke slår til.

Vi arbejder videre med at udvikle og afprøve metoden i en bredere vifte af institutioner. Meto-den findes udførligt beskrevet i en metodeguide.

Er I interesserede i at høre nærmere og evt. være med i dette arbejde, så kontakt os gerne på: jpl@viauc.dk (Jens Peter). ■

Litteratur:

Austring, B. og Merete Sørensen (2006): Æstetik og læring. Hans Reitzels Forlag: København.

Håndbog:

Indgreb som del af den kriminalpræventive sociale indsats – til professionelle på boformer for sigtede og domsfældte med udviklingshæmning og lignende

Af Anne Skov, konsulent i Socialstyrelsen

Artiklen behandler Socialstyrelsens håndbog om de nye magtanvendelsesbestemmelser og dermed indgrebsmuligheder i selvbestemmelsesretten i boformer for sigtede og domsfældte udviklingshæmmede.

Socialstyrelsen har lige udgivet en håndbog om de nye indgrebsmuligheder over for personer med udviklingshæmning og lignende, som er sigtet eller dømt for kriminalitet og anbragt på en boform for voksne. Håndbogen skal støtte ledere og medarbejdere på disse boformer i at omsætte lovændringerne til konkrete handlinger.

Formålet er at styrke den kriminalpræventive sociale indsats med forebyggelse af ny kriminalitet, idet håndbogen skal bidrage til, at de nye indgrebsmuligheder dels bliver bragt i anvendelse, der hvor det er nødvendigt, dels bidrager til at sikre, at de nye indgrebsmuligheder kun bruges, når alle betingelser er opfyldt.

Med håndbogen gives en praktisk gennemgang af de indgrebsmuligheder, der blev indført med den lovændring, som trådte i kraft den 1. juli 2013 og som er beskrevet i kap. 24 a i Serviceloven.

- Indskrænkning i anbragtes adgang til internet og telefon
- Undersøgelse af anbragtes lejlighed eller værelse (opholdsrum) og ejendele
- Inddragelse af anbragtes ting (effekter)
- Aflåsning af anbragtes bolig for natten

Konkret gennemgås de fire indgrebsmuligheder med de forudsætninger og procedurer som indgrebene kræver. Forudsætningerne for anvendelse er fx ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, eller for at forebygge og forhindre ny

Håndbog: Indgreb som led i den kriminalpræventive sociale indsats — Socialstyrelsen

VIDEN TIL GAVN

Ældre Børn og unge Udsatte **Handicap** Søg: Søgning

FORSIDE > HANDICAP > AKTUELT > HÅNDBOG: INDGREB SOM LED I DEN KRIMINALPRÆVENTIVE SOCIALE INDSATS

Håndbog: Indgreb som led i den kriminalpræventive sociale indsats

Socialstyrelsen genudgiver håndbog til professionelle, der arbejder på boformer for sigtede og domfældte med udviklingshæmning og lignende. Håndbogen handler om indgreb, der kan bruges som led i det kriminalpræventive arbejde.

Håndbogen handler om indgrebsmuligheder og andre elementer i den kriminalpræventive sociale indsats over for personer med udviklingshæmning og lignende, som er sigtet eller dømt for kriminalitet og derfor er anbragt på en boform for voksne.

Baggrunden for håndbogen er indførelsen af kapitel 24 a i Serviceloven, der trådte i kraft 1. juli 2013. Kapitlet rummer bestemmelser om indgrebsmuligheder, som giver kommuner og ansatte på boformer flere redskaber til at foretage strafferetlige foranstaltninger på det sociale område.

Håndbogen udkom første gang oktober 2013 og udgives nu i en let tilrettet udgave, der tager højde for, at processen omkring indberetning er justeret som følge af lov om socialtilsyn.

Formålet med håndbogen
Formålet med håndbogen er at støtte ledere og medarbejdere på boformer i at omsætte intentionerne med de

Tilmeld dig nyhedsbrev

Få Socialstyrelsens nyhedsbrev

kriminalitet. I forhold til procedurer er det centralt at være opmærksom på, at det er handlekom-munen, der træffer beslutning om anvendelse af indgreb. Der skal altså søges om at anvende et indgreb. Dog kan lederen eller dennes stedfor-træder undtagelsesvis træffe en sådan beslut-ning, hvis det er nødvendigt at handle her og nu. Som ved andre magtanvendelser skal indgre-bene registreres og indberettes.

Før lovændringen har personalet på bofor-mer manglet redskaber til at gribe ind, hvis en anbragt for eksempel krænker børn via sin com-puter eller telefonmobil. Her er det nu muligt at indskrænke anbragtes brug af internet og tele-fon. Personalet kan for eksempel få tilladelse til at overvåge brugen af computer eller telefon. Er det ikke tilstrækkeligt fordi den anbragte mod-sætter sig dette, så kan personalet få tilladelse til at inddrage computeren eller telefonen.

Får personalet mistanke om, at en anbragt har effekter, som ud fra en konkret vurdering medfører risiko for ny kriminalitet fx knive, tændstikker, narko eller børnepornografi, så kan personalet få tilladelse til at undersøge den anbragte eller dennes opholdsrum. Her er det en forudsætning at personalet altid skal være to sammen om den opgave og at det ikke må ske med magt. Modsætter den anbragte sig så er personalet henvist til at bede politiet om hjælp.

Er der risiko for at en anbragt vil forlade bofor-men, så er der mulighed for at personalet kan få tilladelse til at låse den anbragte inde om natten. Det kan kun ske i tidsrummet fra kl. 21.00 til kl. 8.00. En afgørelse om aflåsning kan træffes, uden at der er nærliggende risiko for kriminalitet, da den anbragte som led i den straf-feretlige afgørelse er frihedsberøvet og kun må forlade boformen med særlig tilladelse. Der er dog en del forudsætninger – særlige betingelser –, som skal være opfyldt, før et sådant indgreb kan iværksættes. Den anbragte skal bl.a. kunne komme på toilettet, få vand at drikke, kunne få kontakt til personalet og ikke være selvmords-truet.

Indgrebsmulighederne kan og skal ikke stå alene. De skal ses i sammenhæng med den kri-minalpræventive sociale praksis med de mange væsentlige aspekter som en professionel tilgang har i forhold til den konkrete pædagogiske indsats. Håndbogen beskriver derfor konkrete tilgange og metoder i det pædagogiske arbejde. Ligeledes gives der inspiration til håndtering af tvivlsspørgsmål og dilemmaer, som ledere og medarbejdere kan stå over for i det daglige arbejde bl.a. med cases og refleksionsøvelser.

I håndbogen kan der ligeledes læses om struk-turerede metoder til risikovurderinger, som kan bidrage til at skaffe faglig viden til brug for valg af kriminalpræventive sociale indsatser. Håndbogen Indgreb som del af den kriminal-præventive sociale indsats kan downloades eller bestilles i trykt version på shop.socialstyrelsen.dk Håndbogen udkom første gang i 2013 og er nu ajourført og tager højde for indførelsen af de nye socialtilsyn, hvor processen omkring indberetning af indgreb er justeret. Den erstat-ter den tidligere utrykte version, som har kunnet downloades fra Socialstyrelsens hjemmeside.

I øvrigt kan oplyses at Socialstyrelsen senere i år vil udgive to informationsfoldere om indgrebsmulighederne. Den ene folder er målrettet anbragte med udviklingshæmning og lignende, som er sigtede eller fået en dom. Den anden folder er målrettet pårørende og bistandsværger.

Fakta

Socialstyrelsen 2014

ISBN: Trykt udgave: 978-87-93052-55-0

ISBN elektronisk udgave: 978-87-93052-44-4

Håndbog: Indgreb som del af den kriminal-præventive sociale indsats – til professionelle på boformer for sigtede og domsfældte med udviklingshæmning og lignende.

Anmeldelse *Af Ditte Sørensen*

Manualer og evidens i socialpædagogisk arbejde: Tidsskrift for Socialpædagogik 16. årg. nr. 2. 2013

Et nyt nr. af Tidsskrift for Socialpædagogik har omkring årsskiftet set dagens lys. Temaet er manualer og evidens i det socialpædagogiske arbejde. Temaet er højaktuelt.

Højaktuelt fordi der med ikrafttræden af den nye Lov om Socialtilsyn lægges op til at tilbuddenes kvalitet skal måles på om indsatsen gives i forhold til formålet jf. Lov om Social Service. Der skal måles ud fra konkrete effektmål fremgår det af Vejledningen om Socialtilsyn. I vurderingen af om tilbuddene lever op til dette krav tages afsæt i en kvalitetsmodel bestående af en række temaer med tilhørende kvalitetskriterier og kvalitetsindikatorer. Kvalitetskriterierne er primært udtryk for konkrete effektmål for indsatsen i tilbuddene, og kvalitetsindikatorerne ses som synlige tegn på, at den kvalitet, som er udtryk i kriteriet, forekommer i praksis jf. Vejledning om Socialtilsyn.

Kvalitetsmodellen skal medføre et systematisk, struktureret og målrettet udgangspunkt for Socialtilsynets samlede faglige vurdering af indsatsen i tilbuddene. Som det fremgår af vejledningen er dimensioneringen

af kvalitetsmodellen fastlagt med udgangspunkt i, at den i videst muligt omfang indeholder effektmål, og ikke proces- og dokumentationskrav.

Og netop derfor at kan man tale om rettidig omhu i forbindelse med det nye nr. af tidsskriftet, som har fokus på evidensbaseret viden på det socialpædagogiske område.

Indholdet i tidsskriftet spænder fra en artikel med titlen MultifunC – manual og forskningsbaseret behandling i institution og familier over artikler om Evidens i et filosofisk lys og om Evidensbaseret viden, til artikler der spørger til En sikker investering? Fra velfærd til effektiv evidens, og en artikel der har fokus på Dokumentation i socialpædagogisk arbejde, og endelig en artikel med titlen: Hvordan forstås og praktiseres anerkendelsesbegrebet i Aggression Replacement Training?

Med disse artikler prøver redaktørerne af tidsskriftet at komme rundt om, hvordan det står til med evidensbaseringen og manualiseringen inden for socialpædagogikken i dag. Artiklerne kan hver især og sammen benyttes som afsæt i

dialogen om hvordan de sociale tilbud fremover, med Socialtilsynets Kvalitetsmodel i baghovedet, på en og samme tid kan leve op til kravet om dokumentation af effekten af indsatsen, og samtidig forsat have fokus på om processen i indsatsen er etisk, retslig og faglig forsvarlig.

Udover artiklerne om evidensbaseret viden findes der yderligere tre artikler i tidsskriftet. Det drejer sig om en artikel med titlen: Den lille ondskab, en om Honneth – anerkendelse og tingsliggørelse og endelig en artikel med titlen: Små udsatte børns læring og udvikling i vuggestuen – at komme til deltagelse i den pædagogiske hverdag. Disse artikler er alt efter interesseområder også værd at læse. Så alt i alt et meget vellykket nr. af tidsskriftet som er anbefales værdigt at anskaffe.

Anmeldelse *Af Ditte Sørensen*

Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse – voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne

Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse – voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne er et nyt dansk, enkelt og præcist redskab til belysning af borgernes kompetencer og læringspotentialer udviklet til brug i det social- og neuropædagogiske miljø og tilpasset arbejdet på bo- og dagtilbud.

Det har været et mål at rumme en bred gruppe af borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Derfor er materialet udviklet til at kunne beskrive et udviklingsniveau, der varierer fra 0 til 10 år, og det er også tilpasset borgere med tillægshandicap som nedsat syn eller hørelse. Materialet giver mulighed for både at vurdere borgerens udviklingsalder og lave en kvalitativ udviklingsbeskrivelse, hvor den individuelle borger beskrives med sine særlige ressourcer og interesser.

Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse – voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne er således udviklet med henblik på at kunne belyse borgerens kompetencer og læringspotentialer – sådan som de udspiller sig i et relationelt og pædagogisk miljø. Der er med andre ord lagt op til en pædagogisk

praksis, hvor der er fokus på at udvikle og skabe grobund for borgerens trivsel og læring.

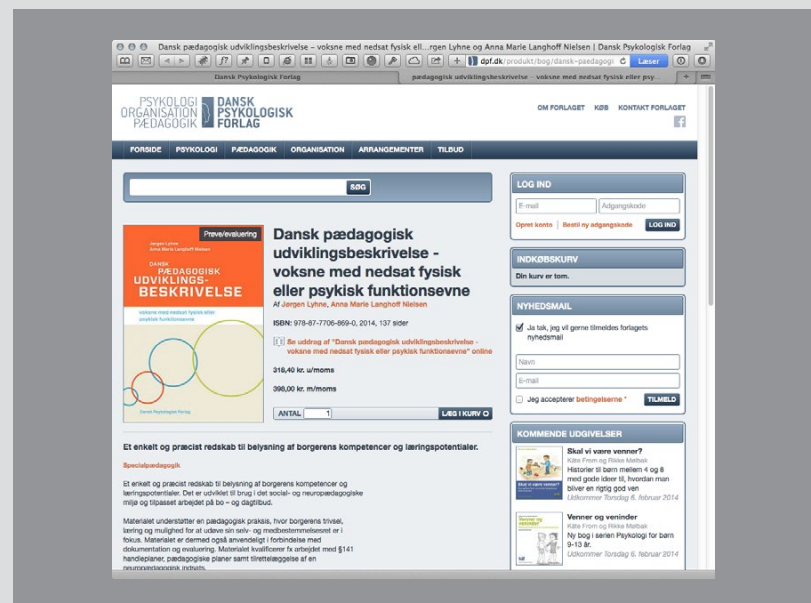
Materialet kan kvalificere arbejdet med §141-handleplaner, pædagogiske planer, tilrettelæggelse af en neuropædagogisk indsats samt den daglige pædagogiske praksis, hvor borgerens trivsel og mulighed for at udøve sin selv- og medbestemmelsesret er i fokus. Materialet er dermed også anvendeligt i forbindelse med dokumentation og evaluering.

Til Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse – voksne med nedsat fysisk eller psykisk

funktionsevne hører et web-baseret program. Onlineprogrammet omfatter udfyldelse af spørgeskemaer, udregning af trinværdier og samlede værdier, udviklingsprofil og kvalitativ udviklingsbeskrivelse, som samles i en udviklingsrapport for hver borger, der observeres. Onlineprogrammet kan købes stykvist eller til et helt tilbud (institution). Se nærmere herom på forlagets hjemmeside.

Bogen kan bestilles på Dansk Psykologisk Forlag: www.dpf.dk

ISBN: 978-87-7706-869-0

Skriv en artikel til SOCIAL UDVIKLING

Mange af artiklerne i dette tidsskrift er skrevet for praktikere af praktikere for at dele værdifuld viden på det socialfaglige område med særligt fokus på mennesker med funktionsnedsættelse.

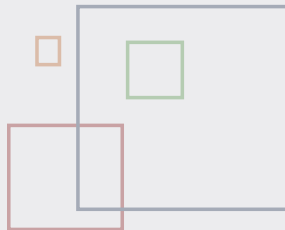
Tidsskriftet SOCIAL UDVIKLING henvender sig til alle med interesse for det socialfaglige område, herunder praktikere og studerende, som ønsker at holde sig opdateret med ny viden, nye muligheder og praksiserfaringer.

I redaktionen modtager vi gerne artikler til SOCIAL UDVIKLING. Har I lavet et spændende udviklingsprojekt på jeres tilbud eller har du i forbindelse med din uddannelse lavet et projekt, hvor der er kommet nyttig viden ud af det, er du velkommen til at sende os artiklen. Vi modtager også gerne forslag til anmeldelser af fagbøger eller ideer til emner, som bør belyses i SOCIAL UDVIKLING.

Artikler, anmeldelser og ideer sendes til ansvarshavende redaktør Ib Poulsen på ib@socialtlederforum.dk

Med venlig hilsen

SOCIAL UDVIKLINGs redaktion

SOCIAL UDVIKLING
SOCIALFAGLIGT TIDSSKRIFT · 1-2014

